

A. Lektionsplanering

Årskurs: Gymnasiet

Kurs: Svenska 1

Tema: Identitet och moral i brottslighet

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll	Betygskriterium (E)
"Genom att läsa och analysera skönlitterära texter får eleverna möjlighet att utveckla sin förmåga att förstå och tolka olika sammanhang och perspektiv."	"Eleven kan översiktligt återge innehållet i några centrala svenska och internationella skönlitterära verk och annat berättande."
"Undervisningen ska ge eleverna möjlighet att diskutera och argumentera kring samhällsfrågor, etik och moral."	"Eleven kan, i förberedda samtal och diskussioner, muntligt förmedla egna tankar och åsikter samt genomföra muntlig framställning inför en grupp."

[Källa: Gy 11, Svenska 1]

Lärarledda instruktioner

1. Introduktion till boken "Heder" och dess teman (10 min)

- Presentera författaren Jens Lapidus och hans stil.
- Ge en översikt av romanens handling.
- Diskutera centrala teman som identitet, moral och brottslighet.
- Klargör vad eleverna ska fokusera på under lektionen.

2. Textanalys av utvalda avsnitt (15 min)

- Dela ut korta utdrag ur boken som eleverna ska läsa.
- Analysera karaktärernas motivation och moral.
- Diskutera hur miljön påverkar karaktärernas val och identitet.
- Reflektera över begreppet "heder" och dess betydelse i texten.

3. Gruppdiskussion om identitet och moral (15 min)

- Dela in klassen i grupper.
- Ge grupperna frågor att diskutera kring identitet och moral i texten.
- Låt varje grupp sammanfatta sina tankar.
- Diskutera gemensamma insikter i hela klassen.

4. Summering och koppling till egna erfarenheter (10 min)

- Reflektera över hur teman i boken relaterar till elevernas liv.
- Diskutera hur moral och identitet kan påverka beslut i verkliga livet.
- Sammanfatta lektionen och ge eleverna möjlighet att ställa frågor.

Ämnesinnehåll

Här listas viktig kunskap och ämnesinnehåll som eleverna behöver känna till eller lära sig i undervisningen. Försök se till att allt nedan tas upp på lektionen eller följs upp på andra sätt.

- **Identitet:** Förståelse för hur identitet formas av erfarenheter, relationer och påverkan från omgivningen.
- **Moral:** Reflektion kring vad som är rätt och fel i olika situationer samt hur detta påverkar handlingar.
- **Brottslighet:** Diskussion om varför människor begår brott och hur samhället reagerar.
- **Literär analys:** Förmåga att analysera och tolka skönlitterära texter ur olika perspektiv.
- **Etiska dilemman:** Förmåga att sätta sig in i och diskutera komplexa moraliska frågor.

Ordkollen

Ord	Förklaring	Etymologi
Heder	En princip som syftar till ärlighet, respekt och dygd i ens handlingar.	Härstammar från fornnordiska "heiðr", som betyder ära.
Identitet	Den kvalité eller egenskap som definierar en person eller grupp.	Latinskt "identitas", som betyder "det som är detsamma".
Moral	Läran om vad som är rätt och fel i mänskliga handlingar.	Från latinskt "moralitas", som betyder "karaktär".
Brottslighet	Handlingar som bryter mot lagar och regler i samhället.	Härstammar från fornnordiska "brot", som betyder brott.
Etik	Läran om moral och värderingar.	Grekiskt "ethos", som syftar till karaktär eller vana.

Diskussionsfrågor

- A. Vilken roll spelar heder i Adam och andra karaktärers liv? Är det något positivt eller begränsande?
- B. Hur påverkar miljön i "Heder" karaktärernas identitet och moraliska val?

Kan vi se liknande mönster i vår egen värld?

C. I vilken utsträckning är det rätt att prioritera heder framom andra värden, som familj eller lojalitet? Vilka konsekvenser kan detta få?

Aktivitet

Eleverna delas in i grupper och ges i uppdrag att skapa en kort dramatisering av en scen från "Heder" som belyser moral och identitet. De ska identifiera en central konflikt i texten och framföra den för klassen. Efter varje framträdande ges möjlighet till feedback och diskussion om hur scenerna tolkade de teman som diskuterats under lektionen. Denna aktivitet syftar till att öka förståelsen för karaktärernas dilemman och val.

Exit-ticket

Frågor	Svar
Vad betyder "heder" för Adam?	Det representerar hans värderingar och lojalitet.
Hur påverkar Adams bakgrund hans val?	Det skapar en komplexitet i hans moral.
Vilka moraliska dilemman står karaktärerna inför?	Val mellan lojalitet och moral.
Vilken betydelse har miljön i berättelsen?	Den formar karaktärernas identitet och val.
Hur kan vi relatera bokens teman till vår egen värld?	Genom att diskutera heder och moral i dagens samhälle.
Vad kan vi lära av Adams erfarenheter?	Vikten av att stå upp för sina värderingar.
Hur speglas identitet i brottslighet?	Genom hur samhälle och personliga val interagerar.
Vad betyder moral i dagens samhälle?	Det varierar beroende på kultur och kontext.

Hemuppgift

Skriv en reflekterande text där du kopplar dina egna erfarenheter av identitet och moral till teman som framkommer i "Heder". Tänk på att beskriva en specifik händelse där du fått tänka kring rätt och fel, och hur det påverkat din syn på dig själv och andra. Texten ska vara minst 800 ord och lämnas in vid nästa lektion.

Citat

"Moral betyder att man gör det rätta, även när ingen ser på." – C.S. Lewis (1898-1963)

Citatet handlar om vikten av moral och att stå upp för sina värderingar, oavsett om det finns någon att observera en. Det knyter an till lektionens tema genom att belysa hur heder och moral är centrala för karaktärerna i "Heder" och deras beslut.

Tags: [Lektion](#)